

Post- och telestyrelsen
pts@pts.se

Nya föreskrifter och allmänna råd om användning av nummer ur den svenska telefonnummerplanen samt krav på nummerpresentation

Dnr 23-30569

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i PTS konsekvensutredning.

PTS har tagit fram nya föreskrifter och allmänna råd om användning av nummer ur den svenska telefonnummerplanen samt krav på nummerpresentation. PTS bedömer att de föreslagna föreskrifterna kommer att minska riskerna för s.k. spoofing. Med spoofing menas här telefonsamtal där den anropande abonnenten (den som ringer upp) manipulerar det telefonnummer som visas för den anropande abonnenten (den som blir uppringd). Den som blir uppringd kan på så sätt vilseledas att tro att samtalet kommer från någon annan än det i själva verket gör.

Vid spoofing med svenska telefonnummer är det vanligt att dessa samtal kommer från utlandet och in i Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt. De föreslagna föreskrifterna utgår från att svenska telefonnummer ska användas i Sverige. Samtal med svenska telefonnummer som kommer in till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt ska därför spärras, så att de inte kopplas fram. I vissa fall ska det dock vara möjligt att koppla fram samtalet, om nummerpresentationen blockeras så att telefonnumret inte visas för den som tar emot samtalet. Beträffande samtal med telefonnummer för mobiltelefonitjänster, telematik-tjänster och mobila bredbandstjänster ska en kontroll först göras för att se om abonnenten roamar i ett annat land, i vilket fall samtalet kan kopplas fram.

PTS publicerade i november 2023 en vägledning med rekommenderade åtgärder som aktörer på den svenska marknaden kan vidta för att minska förekomsten av spoofing. Vägledningen är dock inte bindande, och PTS har gjort bedömningen att det finns en risk att inte alla berörda aktörer genomför förändringar om inte föreskrifter tas fram.

Det är inte ovanligt att telefonbedrägerier genomförs med hjälp av spoofing. Telefonbedrägerier har stora negativa konsekvenser för enskilda och för samhället. Brottsvinsterna för olika former av telefonbedrägerier uppgick till 708 miljoner kronor år 2023, enligt uppgifter från Polismyndigheter som PTS refererar till.

6 Konsekvenser

Som Konkurrensverket förstår av konsekvensutredningen kommer efterlevnaden av PTS föreslagna föreskrifter innebära nya kostnader för operatörerna. De uppskattningar av dessa kostnader som PTS redovisar bygger på uppgifter från sex stora operatörer. Mindre operatörer som PTS skickat frågor till har inte inkommit med svar.

En stor andel av aktörerna som berörs av förslagen är mindre företag.¹ Det framgår inte tydligt i konsekvensutredningen vad de mindre företagen typiskt sett erbjuder för tjänster, och i vilken utsträckning de utövar ett konkurrenstryck på större företag på marknaden. PTS kostnadsberäkningar har dessutom ett stort spann mellan lägsta och högsta kostnad. Konsekvensutredningen redogör även för att det finns en risk att kostnader som uppkommer med anledning av förslagen kan påverka de mindre operatörerna så att deras förmåga att konkurrera blir sämre eller leder till utträde från marknaden. Allmänt gäller också att ju högre dessa kostnader är desto svårare blir det för nya aktörer att träda in på marknaden. Konkurrensverket skulle därför önska en mer djupgående analys av dessa risker, för att det ska bli enklare att väga konkurrensintresset mot andra syften med de föreslagna föreskrifterna.

En teknisk lösning som diskuteras i konsekvensutredningen avseende kontroll av telefonnummer för mobila tjänster är en s.k. proxylösning. En sådan lösning innebär att nätägande operatörer utvecklar en central lösning som alla tillhandahållare kan ansluta sig till. Konkurrensverket anser att en sådan lösning, om den innebär att operatörer kan betala en avgift i proportion till sin användning, skulle kunna göra det lättare för mindre operatörer att bära kostnaderna av regelefterlevnaden. PTS föreskrifter reglerar dock ingen viss teknisk lösning, och om proxylösningen skulle uppstå kan PTS, med gällande bemyndigande, inte föreslå någon viss finansierings- eller prissättningsmodell avseende denna. Det kan således, enligt Konkurrensverkets förståelse, ifrågasättas om det är denna lösning som

---

¹ Aktörer som enligt konsekvensutredningen berörs av förslagen är 146 stycken, varav 10 är stora, 6 är medelstora, 34 är små och 96 är mikroföretag. På delmarknaden mobiltelefoni har 8 stora företag ca 98 procent av intäkterna och på delmarknaden fast telefoni har 8 stora företag ca 88 procent av intäkterna.

kommer att uppstå, särskilt i ljuset av att vissa operatörer redan tycks ha lösningar på plats för att motverka spoofing. Det är också oklart för Konkurrensverket hur villkoren för icke nätägande operatörers användning av proxylösningen skulle komma att se ut, och i vilken utsträckning det föreslagna allmänna rådet till 6 § i föreskrifterna (enligt vilket kostnaden oavsett teknisk lösning inte bör vara oskälig för någon aktör i kedjan) motverkar oskäliga avgifter.

Om operatörer ska samarbeta kring en proxylösning (eller på annat sätt) är det också viktigt att detta görs med hänsyn till reglerna i konkurrenslagen, framför allt förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete.

Mot de eventuella konkurrensmässiga nackdelar som skulle kunna uppstå med de föreslagna föreskrifterna måste samtidigt nyttan vägas för samhället i stort med att bekämpa kriminella nätverk. Nätverkens aktiviteter, som i sig kan störa många olika marknadens funktionssätt, utgör även ett direkt hot mot människors liv, hälsa och välbefinnande.

Konkurrensverket har därför inga invändningar mot de föreslagna föreskrifterna, men anser att en fördjupad analys av konkurrenseffekterna bör genomföras enligt ovan.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. Föredragande har varit ekonområdet Johan Selin.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namnunderskrift.

Rikard Jermsten